

Petančić Davorin:

Svete gore.

Povest.

Lenčka je vse lepo pripravila, da bi se dobro imeli na sveti večer. Lojze je postavil jaselce v kot in obil steno s smrečjem, ki je bogatelo na veskih.

Ravno so molili, ko je lovec prišel. Pokleknil je v kot in molil z njimi do konca.

Na mizi so ležali svetonočni sadeži. Povesno prediva, jabolka, lešniki in orehi.

»Vsako leto nas bo manj. Mare manjka nocoj, drugo leto še Lenčke ne bo več.« Pepa je potožila kakor iz navade, ko so odmolili.

»Jez, Janez!« je ponujala Lenčka.

Ni se branil, pot ga je bila res ulaknila.

Ob različnih pripovedih je gineval večer. Pepa je najrajši imela pogovor o strahovih. Janez je znal kakor lovci sploh mnogo takih povesti.

»Miha, kaj si plačal mašo za očetom?« je zaskrbelo Pepo.

»Bom že!« je zabrundal Miha.

»Saj takrat v cerkvi ni strašila očetova duša. Cel človek z grdimi nakanami je bil.«

Pepa še vedno ni verjela.

Pri fari je zapel zvon in zavabil k polnočnici.

»Živini bo treba položiti,« je rekla Pepa, »in z vodo poskropiti po hiši. Miha, ti si gospodar. Lani so še oče.«

Miha je zajel prgišče blagoslovljene vode in poskropil po izbah. Vse to je naredil malomarno, kakor iz nadležnosti, ker pač mora biti.

»Glejte ga, kakšen je! Nič ne spoštuje svetih stvari.« Pepa je godla in se spravljala z zapečka.

»Kdo bo ostal doma?«

»Če greste vsi drugi, bom pa jaz. Vem, da me bo strah, pa vseeno.«

Miha je šel v hlev in dal živini mrve, da bi tudi ta občutila svetost noči.

Potem so se napotili vsi, tudi Janez, k fari k polnočnici. Od vseh strani so se pomikale luči in metale medenobarvne soje na snežne ravni. Slišati je bilo vriske in pesmi. Janez je dvoril Lenčki in zažigal baklje ter jih metal v zrak. Zaukal je, da je odjeknilo od Rožce in od Katarinskih hribov na Hrvaškem.

Pri cerkvi je mrgolelo ljudi. Ženske so se rinile v cerkev, moški so ostajali zunaj. Janez je pustil Lenčko in se umaknil iz gneče za hleve in izginil v hosto proti Goram.

Sveta tišina je napolnila dolino, le od daleč so srebreni zvonovi — — —

Prijel je za vrh, se potegnil po njej do strehe. Z železom je dvignil kovinasto ploščo na strehi in zlezal previdno v notranjost. Užgal je svetilko in stopal preračunano po stopnicah čez kor navzdol! v cerkev.

Stal je pred oltarjem...

Drget za drgetom spreletava njegovo telo in zobje mu treskajo skupaj in šklepetajo.

Zdaj se odloča... Tisoč misli mu napolni dušo. Tisoč čustev mu sili iz srca. Groznih, da mu sapa pojema. »Zdaj... Trenotek... dva... tri... in bo vsega konec. Poslej ostane še samo eno: sreča! To hočeš!...« Kakor da bi mu Lah šepetal v sladki svoji govorici. Kri se mu razburjeno, veselo zažene po žilah...

»Zdaj!«

Vratca božje hišice zaškripljejo, zarska pila in... razodene se bleščeča svetloba. Roke mu upadejo, vse telo polije smrtnomrzela pot... Stoji pred Bogom... V možganih se mu vrtinčijo in kupičijo podobe Boga grozečega in kaznujočega... Omahuje, ne upa stegniti roke...

»Nočeš sreče? Primi to zlato kovino... Ne upaš? Bojazljivec! Stegni roko!... Za vsem tem te čaka sreča! Lenčka!« Ni več premišljal. V mrzlični

16 naglici je razgrnil vrečo, segel, zagrabil in vrgel v praznino vreče in še enkrat in še enkrat...

Po isti poti je zopet izlezal. Zunaj je snežilo na drobno. Pes ga je obljajal pri hiši; podražil ga je nalašč, da ga ne bi spoznal in umolknil. Pot je bila naporna, ker je bilo treba hiteti. Hotel je kreniti v stran od velikega tira, pa ravnje je vpadlo, da ne bi bilo dobro; sledili bi lahko po sledovih. Ko se je tir spojil z belo cesto, ni vedel kam. Po cesti nadaljevati pot ne bi bilo varno, druge steze pa ni bilo nobene. Na mostovžu se mu je zasvitalo. Skočil je v potok in brodil po njem. Zledenela voda mu je pronicala v čevlje in ga mrazila. Ko se je potok izlil v Sotlo, ga je zopet pogrelo. Lah je čakal na oni strani. Moral je planiti v Sotlo in jo preplavati. Ves je bil moker in prezebel. Onstran reke pa se je zaril v sneg, ki je še ležal v celem. Ozrl se je, ko je bil v sredi selca, po lučki. Ni bila več daleč. Vrgel se je z novo močjo in gazil preko bele ravnine. Moči so mu pešale in strašil se je, da bi omagal.

Srečno je dospel.

»Janez, opravljeno, kaj ne?«

Lovec je spustil vrečo v sneg in vrgel vrhnjo obleko raz sebe. Oblekel je ono, ki jo je prinesel Lah.

»Je bilo hudo? Pot je nerodna.«

Od Janeza ni bilo besede, dokler se ni oblekel

»Tu imaš! Denar mi odštej!«

Lah je pregledal vsebino vreče in mu stisnil nekaj denarja.

»Dosti imaš.«

Janez ga je ostavil brez besede in hitel proti fari. Orgle so plale v blagoslovljenih sozvočjih in pevke so vriskale:

»Sveta noč... sveta noč... sveta noč...« Potem je zazvonilo srebrno izpred oltarja in ljudje so poklekli.

»Blagoslov bo.« Nevidna sila je tiščala tudi njegova navzdol. Začutil je pezo na sebi, kakor da bi nosil težko butaro drv. Ves je bil razgret, čeprav je mrzlo velo.

Ko so se usuli fantje iz svetišča, se je odtrgal od stene in se pomešal med nje, da so vsi mislili, da je bil ves čas v cerkvi. Naglo se je spustil v pogovor le toliko, da jih je opozoril nase. Vse je delal po načrtu.

Da se mora z gorskimi sniti, je vedel. Popravil si je lase in si obrisal poten obraz. Ko so zažarele luči po cesti in so se oglasili deklji smehi in fantovski vriski, mu je odleglo in zopet je bil močen. Zasmel se je pri sebi, ko se je razmislil:

»Zdaj pride sama sreča. Lenčka je moja nevesta.«

Poiskala sta se. Toplo ji je stisnil roko in ji ponagajal:

»Si kaj molila za me?«

»Sem. Ti pa menda nič za mene.«

V srcu se mu je oživil črv in grizel. Čudil pa se je, kako se z lahkoto na zunaj pretvarja.

»Sem molil. Ti me imaš za hudo slabega.«

Tako se je raztresal v pogovoru z njo vso pot.

Za njima pa je stopal Pavle sam...

»Srečna sta!« Ta zavest ga je bolela.

Pepa jih je pozdravila z nerazumljivim vpitjem. Janez je dobro vedel, kaj bo povedala.

»Nekdo je bil. Pes se je gnal. Toliko da se ni z verige utrgal. Morda volkovi.«

Janez je pograbil puško v hipu.

»Miha, Lojz, pojdimo brž!«

Pri hlevu ni bilo nikogar. Živina je ležala in mirno preživljala. Teliček v kotu je zabecal in zopet onemel.

»Tu ni bilo nikogar.«

»Menda se je Pepi samo zdelo. Strah ima velike oči,« je godrnjal Miha, ki mu ni bilo za ponočen lov.

»Kaj pa, če je kdo v cerkvi...«

Janez je zdijval, prej ko je mogel Lojze dogovoriti. Onadva za njim.

Kolonizacija Abesinije.

Po Mussolinijevi izjavi ima Italija v vzhodni Afriki 400.000 italijanskih kmetov in 100.000 italijan. delavcev. Vsi ti bodo najbrž ostali v zasadenem ozemlju in bodo postali kolonisti. Italija hoče iz Abesinije uvažati bombaž, oljna semena, kavo, meso, kože, petrolej in železo.

Abesinski neguš,

o kojega pobegu smo poročali zadnjič, je sedaj v Jeruzalemu. Iz Jeruzalema je poslal Društvu narodov v Ženevo brzojavko, v kateri povdarja, da se on in njegova vlada nikakor ni sta odrekla pravicam do abesinskega prestola in do Abesinije v njenem polnem obsegu. Cesar je branil svojo zemljo do trenutka, ko je zasul Abesinijo italijanski dež strupenih plinov in bil rodilo še nadaljne vprašanje iztrebljenje abesinskega naroda.

Vzdržuje se vest,

da bo nastopil neguš 20. maja osebno v Ženevi pri Društvu narodov, kjer bo obtožil Italijo, ki je pogazila v vojni z njim vse mednarodne dogovore in posebno pa še sklope Društva narodov.

Zakaj je pobegnil abesinski cesar in se zatekel v Jeruzalem?

Neguš je 13. maja v Jeruzalemu sprejel novinarje, katerim je razložil glavne vzroke poluma svoje vojske in lastnega pobeга. Italijanska poročila so trdila po porazu Abesincev, da je neguš strahopetno zbežal iz dežele in da je pustil na cedilu svoj rod. Po poročilih dopisnikov, ki so obiskali neguša v pregnanstvu, pa povod za cesarjev beg ni bilo strahopetstvo, temveč izdajstvo in bolezen. Neguša so namreč pustili na cedilu nekateri rasli, od katerih je bil odvisen nadaljni uspeh abesinske vojaške sile. Italijanom se je posrečilo, da so podkupili več rasov. Še bolj odločen povod za neguševo pot na varno pa je bila njegova bolezen. Strupeni plini so mu razjedli del pljuč. Ta poškodba je zlomila neguševo odornost.

(Dalje sledi.)